

УЧЕСТАЛОСТ ДИСТРИБУЦИЈЕ ЛОПТЕ РУКАМА КОД ВРХУНСКИХ ГОЛМАНА У ФУДБАЛУ

Вељко Бажалац¹, Срећко Јовановић¹, Владимир Копривица¹, Јелена Ивановић^{1,2}

¹Факултет за спорт, Универзитет “Унион Никола Тесла”, Београд, Србија;

²Завод за спорт и медицину спорта РС, Београд, Србија

Увод

У фудбалској игри голман представља једну од најбитнијих позиција.

У модерном фудбалу голмани се више не користе само на голу, шта више, њихове акције на голу су много ређе у односу на њихове акције ван гола.

Голмани морају да буду техничко-тактички припремљени и да у игри буду једанаести играч.

Увек морају да буду сигурно решење за повратни пас кад противник изврши високи пресинг, морају да имају способност да тачним кратким додавањима пробију противнички пресинг или да дугачким додавањима покрену брз напад за своју екипу.

Увод

Голман по ФИФА правилима има право да лопту држи у рукама 6 секунди и када је једном спусти нема право да је поново ухвати.

Може бити јако корисно ако голман добрим бацањем лопте покрене брз напад своје екипе, што ће детаљније бити објашњено у наставку рада.

Добра страна дистрибуције лопте руком је што је прецизније у односу на дистрибуцију ногом, међутим лоша страна је што дистрибуција лопте руком не може да пређе толику дистанцу као када је у питању дистрибуција лопте ногом.

Циљ овог рада је утврдити да ли постоје значајне разлике у учесталости дистрибуције лопте рукама код три голмана који бране на највећем светском нивоу.

Методе

Као основни метод истраживања коришћена је емпиријско-неекспериментална метода. У функцији класификације истраживачке методе у односу на циљеве и врсту коришћена је техника посматрања. Подаци за овај рад прикупљени су на основу одгледаних 30 утакмица у којима су учествовала три изабрана голмана, често и један против другог. При гледању утакмице свака акција голмана се уписивала у посебно израђен посматрачки лист.

Узорак испитаника и варијабли

Узорак испитаника је чинило три голмана која бране на највећем светском нивоу и редовни су учесници најпрестижнијег клупског фудбалског такмичења „Лиге Шампиона“.

За потребе реализовања дефинисаног циља истраживања у раду су коришћене варијабле дистрибуције лопте рукама подељене према структури:

- Кратка додавања до 10м – *РКД10м*
- Средња додавања од 10-30м – *РСД10-30м*
- Дуга додавања преко 30м – *РДД30+м*

Резултати са дискусијом

Резултати дескриптивне статистике посматраних показатеља дистрибуције лопте руком су приказани у Табели 1 за Голмана 1, у Табели 2 за Голмана 2 и у Табели 3 за Голмана 3.

Табела 1. Дескриптивна статистика посматраних показатеља дистрибуције лопте руком код Голмана 1
СВ – Средња вредност, СД – Стандардна девијација, кВ% - Коефицијент варијабилности, Мин – Минимум, Мах - Максимум

Структура	СВ	СД	кВ%	Мин	Мах
Кратка додавања	3.4	2.0	57.5	0	6
Средња додавања	0.9	1.0	110.5	0	3
Дуга додавања	0.3	0.7	225.0	0	2

Табела 2. Дескриптивна статистика посматраних показатеља дистрибуције лопте руком код Голмана 2
СВ – Средња вредност, СД – Стандардна девијација, кВ% - Коефицијент варијабилности, Мин – Минимум, Мах - Максимум

Структура	СВ	СД	кВ%	Мин	Мах
Кратка додавања	1.7	1.4	83.4	0	5
Средња додавања	1	1.1	105.4	0	3
Дуга додавања	0.4	0.5	129.1	0	1

Табела 3. Дескриптивна статистика посматраних показатеља дистрибуције лопте руком код Голмана 3
СВ – Средња вредност, СД – Стандардна девијација, кВ% - Коефицијент варијабилности, Мин – Минимум, Мах - Максимум

Структура	СВ	СД	кВ%	Мин	Мах
Кратка додавања	3.2	2.1	67.2	1	7
Средња додавања	0.6	0.7	116.5	0	2
Дуга додавања	0.1	0.3	316.2	0	1

Резултати са дискусијом

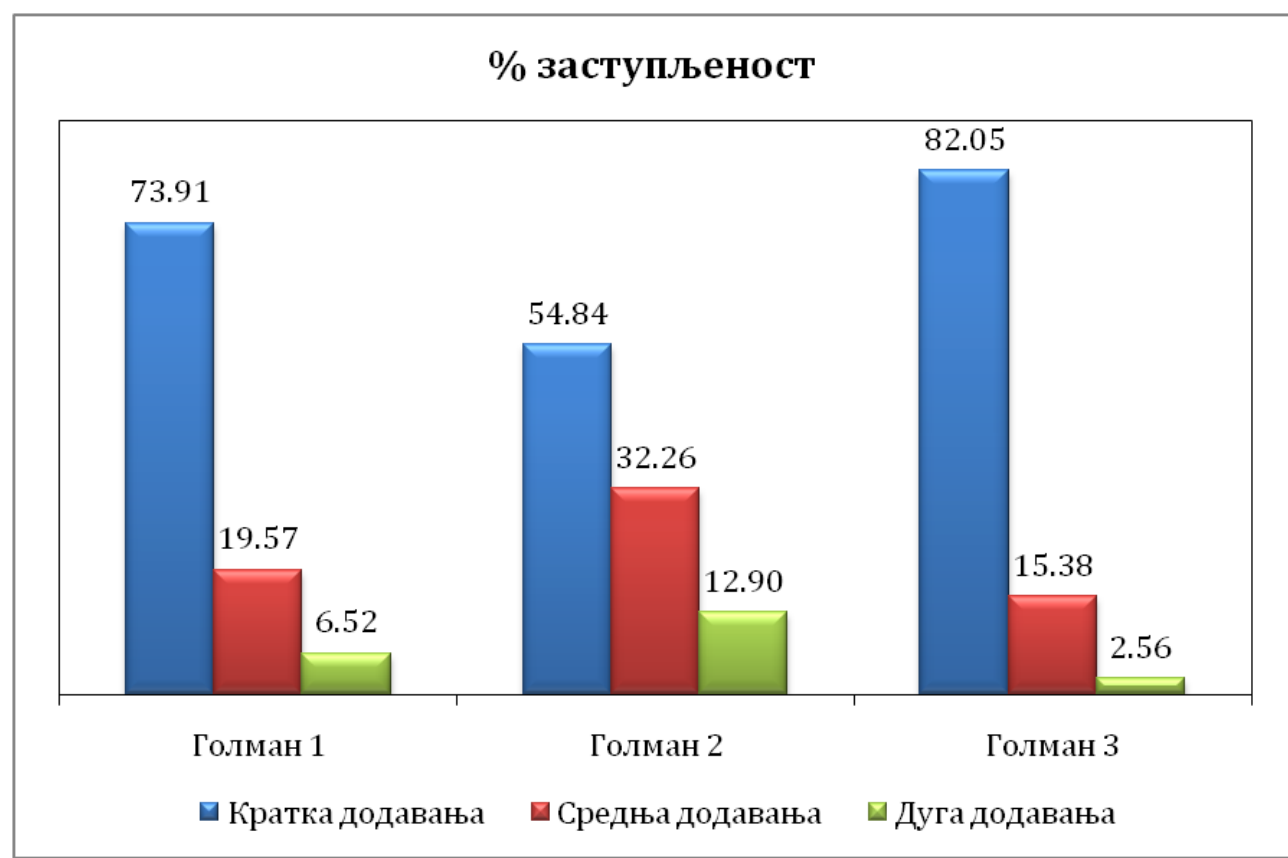
Применом непараметријске статистичке анализе утврђено је да између посматраних голмана постоји статистички значајна разлика код посматраних показатеља дистрибуције лопте рукама код: средњих додавања на нивоу $\chi^2=11.333$, $p=0.010$ и код дугих додавања на нивоу $\chi^2=26.600$, $p=0.000$.

На парцијалном нивоу, код Голмана 1 и 3 утврђено је постојање статистички значајне разлике код Дугих додавања у односу на посматрани субзорак утакмица на нивоу $\chi^2=6.400$, $p=0.011$ и $\chi^2=9.800$, $p=0.007$, респективно.

Резултати са дискусијом

Кратка додавања руком имају доминантну примењеност у односу на Средња и Дуга додавања.

Графикон 1. % заступљеност посматраних структура дистрибуције лопте рукама код сваког од голмана

Резултати са дискусијом

Ови резултати потврђују тврдњу да Дистрибуција лопте рукама све више губи на значају.

Све више преовладавају Кратка додавања најближем саиграчу и она се користе као начин да се напад започне од голмана игром по земљи.

Приликом посматрања утакмица, код Голмана 1 и Голмана 3 примећена је занимљива тактичка варијанта када је дистрибуција лопте рукама у питању.

Наиме, оба голмана одмах након ухваћене лопте покушавају да што пре додају својим саиграчима и започну нови напад за свој тим.

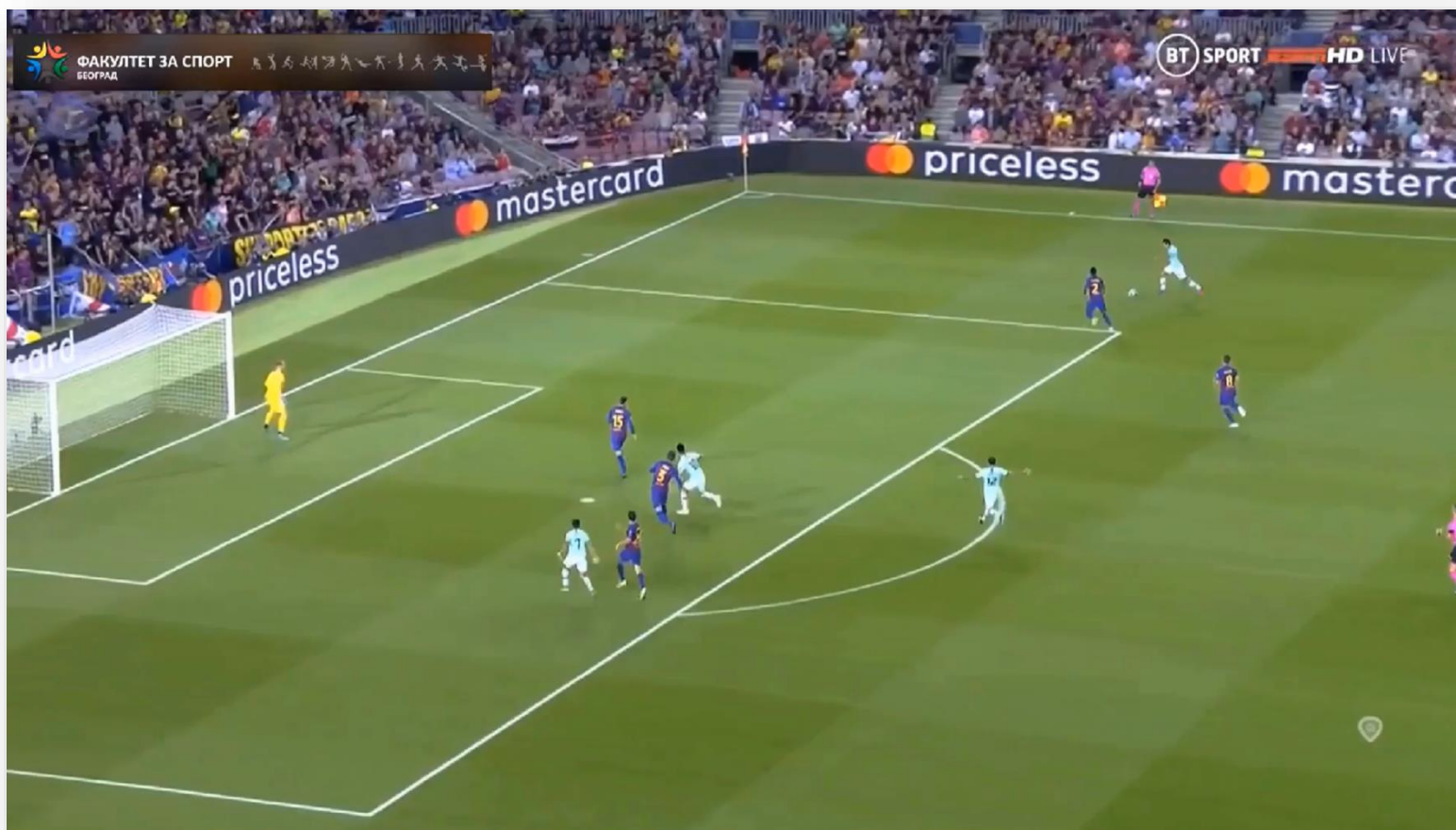
Ова тактичка варијанта има два циља:

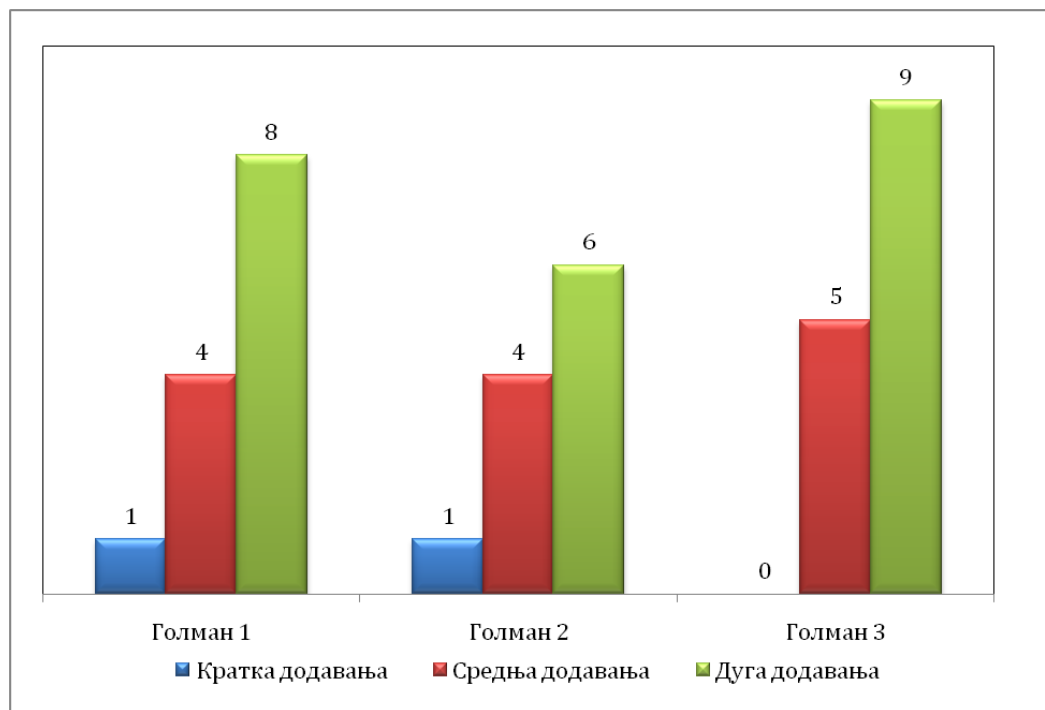
- **Први циљ** је да се на овај начин онемогући противничкој екипи да се намести у формацију из које може да изврши пресинг.

- **Други циљ** је да се брзим додавањем започне брз напад за своју екипу и на тај начин искористи евентуални вишак играча кроз контранапад и брзи долазак у повољну позицију из које може да се постигне погодак.

Разлике у односу на голмане са аспекта броја одиграних утакмица без употребе одређених елемената дистрибуције лопте рукама

Графикон 2. Број одиграних утакмица без употребе одређених елемената дистрибуције лопте рукама код сваког од голмана

Претходни подаци још више потврђују тврдњу о важности дистрибуције лопте рукама. Голман 3 на чак 9 од 10 утакмица није користио Дугачка додавања рукама, а на свакој је користио Кратка додавања. Очигледно је да сва тројица голмана преферирају Кратка додавања првом слободном саиграчу до себе и на тај начин започињу напад по земљи за своју екипу.

Судећи по подацима из доступних истраживања, резултати добијени овим истраживањем не изненађују.

Наиме, посматрајући примену елемената голманске технике кроз период од осам година, на Светским првенствима у фудбалу 2006., 2010. и 2014. године Јанковић и сарадници (2016) закључују:

- да је све мањи број активности голмана рукама, а већи у активностима ногама,
- средње вредности на посматраним светским првенствима била су око 5 додавања лопте рукама,
- да је игром ногама значајно већа на Светском првенству 2014. у односу на 2006. годину.

Сличне резултате пријављују и Seaton & Campos (2011). Резултати њиховог истраживања су показали да је дистрибуција лопте рукама у односу на такмичарски ниво посматраних голмана на нивоу од 1.9 до 6.8% заступљености у односу на остале типове дистрибуције лопте (Seaton & Campos, 2011).

Закључак

У овом раду су на узорку три врхунска голмана утврђене значајне разлике у посматраним показатељима дистрибуције лопте рукама.

Анализирајући резултате добијене овим истраживањем и резултате претходних истраживања, приметно је да се активности голмана у односу на дистрибуцију лопте рукама додатно смањују.

У овом тренутку може се претпоставити да добијени резултати могу указати на све доминантнију улогу игре ногама код врхунских голмана.

Наравно, овакве претпоставке је потребно у наредним радовима додатно и детаљно истражити и анализирати.

УНИВЕРЗИТЕТ „УНИОН - НИКОЛА ТЕСЛА“
ФАКУЛТЕТ ЗА СПОРТ
БЕОГРАД

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!